

בעניין:

1. סלאימה, ת"ז _____
2. סלאימה, קטינה, חסרת מעמד, ילידת 23.4.2009
3. המוקד להגנת הפרט מיסודה של ד"ר לוטה זלצברגר –
ע"ר מס' 580163517

ע"י ב"כ עוה"ד בנימין אחסתרובה (מ"ר 58088) ו/או סיגי בן ארי (מ"ר 37566) ו/או חוה מטרס-עירון (מ"ר 35174) ו/או ענת גונן (מ"ר 28359) ו/או דניאל שנהר (מ"ר 41065) ו/או בילאל סביחאת (מ"ר 49838) ו/או עביר ג'ובראן-דכוור (מ"ר 44346) ו/או נאסר עודה (68398) ו/או נדיה דקה (מ"ר 66713)

מהמוקד להגנת הפרט מיסודה של ד"ר לוטה זלצברגר
רח' אבו עוביידה 4, ירושלים, 97200
טל: 02-6283555; פקס: 02-6276317

העוררות

- נ ג ד -

רשות האוכלוסין וההגירה

באמצעות פרקליטי הלשכה המשפטית
רח' כנפי נשרים 15, ירושלים
טל: 02-5489888; פקס: 02-5489886

המשיבה

ערר

בית הדין הנכבד מתבקש בזאת להורות למשיבה להשיב לאלתר לבקשתן של העוררות, להסדרת מעמדה בישראל של העוררת 2.

החלק העובדתי

הצדדים

1. **העוררת 1** (להלן: **העוררת**), היא תושבת "האיזור" במשמעותו של חוק האזרחות והכניסה לישראל (הוראת שעה) תשס"ג-2003 (להלן: **הוראת השעה**), המחזיקה בהיתרי שהייה מטעמים הומניטאריים.
2. **העוררת 2** נולדה לעוררת ביום 23.4.2009 בירושלים והיא חסרת מעמד בעולם.
3. **העוררת 3** היא עמותה רשומה, אשר שמה לה למטרה לסייע, בין השאר, לתושבי ירושלים המזרחית ובני משפחתם אשר נפלו קורבן להתעמרות או קיפוח על ידי רשויות המדינה, ובכלל זה להגן על זכויותיהם בפני ערכאות, בין בשמה כעוררת ציבורית ובין כמייצגת אנשים שזכויותיהם נפגעו.
4. **המשיבה** הינה רשות האוכלוסין וההגירה.

רקע עובדתי ומיצוי הליכים

5. להלן, בקליפת אגוז, הרקע העובדתי לערר.
6. העוררת נולדה ביום 30.7.1975 בוונצואלה, להורים תושבי קבע מירושלים אשר עברו להתגורר בה בשנות השישים. בהגיע העוררת לגיל תשע, שבה משפחת העוררת לירושלים. מני אז ועד היום מתגוררת העוררת בירושלים.
7. ביום 17.9.2005 נישאה העוררת למר _____ סלאימה, תושב קבע מירושלים. העתק חוזה הנישואין של העוררת ובעלה מצ"ב ומסומן א.
8. מנישואין אלו נולדו לעוררת ובעלה שתי בנות. הבת הגדולה, _____, שנולדה ביום 24.4.2007, נרשמה כתושבת קבע במרשם האוכלוסין של מדינת ישראל. לעומתה, אחותה הקטנה, העוררת 2, שנולדה ביום 23.4.2009, אינה רשומה במרשם האוכלוסין עד עצם היום הזה והיא מחוסרת כל מעמד בעולם. זאת הואיל ונולדה לאחר שהעוררת עזבה את בית בעלה בשנת 2008 בעודה בהריון עם העוררת 2, לאחר שבן זוגה המכור לסמים ואלכוהול הפעיל נגדה אלימות קשה – פיזית, כלכלית ומינית – וגרם לה לחבלות קשות. תעודת הלידה של _____ והודעת לידת החי של העוררת 2 מצ"ב ומסומנות ב-ג.
9. ביום 19.12.2011 התגרשה העוררת מאבי בנותיה, שאף הספיק ביני לביני, לרצות עונש מאסר בפועל. בנוסף, ובעקבות מצבו של האב, מונתה העוררת על ידי בית הדין השרעי למשמורנית הבלעדית של שתי בנותיה. תעודת הגירושין של העוררת מיום 19.12.2011 מצ"ב ומסומנת ד.
10. כמו כן ניתנו לעוררת בשנת 2011 היתרי שהייה מתוחמים לשכונות ירושלים המזרחית, וזאת מתוקף החלטת הממשלה 2492.
11. ביום 7.4.2013 הוגשה בקשה לוועדה ההומניטארית, אשר הוקמה על פי חוק הוראת השעה, ועניינה מתן היתר שהייה מן המניין לעוררת. ביום 20.5.2014 אישר שר הפנים את הבקשה. העתק ההחלטה מיום 20.5.2014 מצ"ב ומסומן ה.
12. ביום 31.5.2015, ובהתאם להנחיותיה המפורטות של פקידת המשיבה הגב' מלמד, הוגשה בלשכה שבירושלים המזרחית בקשה להסדרת מעמדה של העוררת 2 בישראל. העתק של הבקשה מיום 31.5.2015 ללא נספחים, מצ"ב ומסומן ו.
13. בימים 30.6.2015, 2.8.2015, 6.9.2015, 7.10.2015, 23.11.2015 שבו ופנו העוררות למשיבה בבקשה להבין מה סטאטוס הטיפול בבקשה להסדרת מעמדה של העוררת 2 בישראל. העתקי פניות העוררים למשיבה מצ"ב בסדר כרונולוגי ומסומנים ז.
14. דא עקא, עד למועד כתיבת שורות אלו לא השיבה המשיבה לבקשת העוררים ולפניותיהם החוזרות ונשנות אליה בעניין, ומכאן ערר זה.

המסגרת המשפטית

15. העוררות יטענו, כי הסחבת בה נוקטת המשיבה, שמתעכבת עיכוב בלתי סביר במתן מענה לבקשה, משמעה כי היא פועלת בניגוד לחובתה כרשות מינהלית, לטפל במהירות וביעילות בפניות המועברות לטיפול. למותר לציין, כי להתנהלותה של המשיבה השלכות ישירות על עניינה של העוררת 2 ועל זכויותיה הנפגעות מהתנהלות זו.

אי מענה של הרשות מנוגד לחובתה לפעול במהירות הראויה

16. אחד מאדני המשפט המינהלי הוא חובתה של רשות מינהלית להשיב לפניות המועברות אליה בתוך זמן סביר. טיפול יעיל ומהיר בפניות הוא מיסודותיו של מינהל תקין. על המשיב לטפל בפניות המגיעות אליו בהגינות, בסבירות ובמהירות ראויה.

הרשות לא הוקמה [...] אלא כדי לתת שירות לציבור. [...] אפשר לומר כי החובה הראשונית של הרשות היא להפעיל את הסמכות כך שהשירות [...] לציבור כולו יינתן במהירות הראויה, ללא טרחה יתירה, ברמה גבוהה ובהוצאות נמוכות, ככל שניתן. זוהי חובת היעילות. חובת היעילות, אף היא, כמו חובת ההגינות נובעת מן המעמד של הרשות המינהלית כנאמן הציבור. (י' זמיר, **הסמכות המינהלית** (תשנ"ו) (ב), עמ' 675).

17. על רשות מוסמכת לפעול בסבירות. סבירות משמעה גם עמידה בלוח זמנים סביר (בג"ץ 6300/93 **המכון להכשרת טוענות בית דין נ' השר לענייני דתות**, פ"ד מח(4) 441, 451). וראו גם: בג"ץ 7198/93 **מיטראל בע"מ נ' שר התעשייה והמסחר**, פ"ד מח(2) 844, 853 (1994); בג"ץ 5931/04 **מזורסקי נ' מדינת ישראל – משרד החינוך**, פ"ד נט(3) 769, 782 (2004); ע"א 4809/91 **הוועדה המקומית לתכנון ולבניה ירושלים נ' קהתי**, פ"ד מח(2) 190, 219.

18. חובתה של המשיבה לפעול בעניינם של הפונים אליה בזריזות ראויה, מעוגנת גם בסעיף 11 לחוק הפרשנות, התשמ"א-1981, הקובע לאמור:

הסמכה או חיוב לעשות דבר, בלי קביעת זמן לעשייתו – משמעם שיש סמכות או חובה לעשותו במהירות הראויה ולחזור לעשותו מזמן לזמן ככל הנדרש לפי הנסיבות.

19. יפים לענייננו גם דבריו של שופט בית משפט העליון, כבוד השופט לוי ז"ל, המבטאים בצורה שאינה משתמעת לשתי פנים את החומרה הרבה שבהתנהלות של סחבת, עיכובים ואי מתן מענה ענייני מצד הרשות:

המשיב אינו רשאי לנהוג בעותרים - כמוהם ככל פונה אחר - באופן בו הוא נוהג; המשיב אינו רשאי להותיר את עניינם תלוי ועומד בלא מענה ענייני... המשיב אינו רשאי להתיש את העותרים ללא תוחלת, לגרום להם להוצאות מיותרות ולעכב, אגב כך, את בירורו המהותי של עניינם. ואם נשתכחו מן המשיב טיבן של חובות בהן הוא חב, כי אז מחובתו של

בית המשפט לשוב ולשנן באוזניו (בג"ץ 10399/04 בן אבדקול נ' משרד הפנים, מינהל האוכלוסין, תק-על 2005(3), 1608, 1609).

20. בענייננו הפירה המשיבה את חובתה לפעול במהירות הראויה ואינה משיבה לא לבקשת העוררות ואף לא לפניויתיהן החוזרות ונשנות אליה בעניין.

סיכום

21. מזה קרוב לחצי שנה שהעוררות שבות ופונות למשיבה בבקשה כי תבחן מחדש את בקשתן ואילו המשיבה מצידה, מפירה את חובותיה כרשות מינהלית, לפעול במהירות הראויה ומונעת בהתנהלותה זו את הסדרת מעמדה של העוררת 2 בישראל.

22. אשר על כן, מתבקש בית הדין הנכבד להורות למשיבה לענות לאלתר לבקשת העוררות. כמו כן, מתבקש בית הדין לחייב את המשיבה בתשלום שכ"ט עו"ד והוצאות משפט.

ירושלים, 7 דצמבר 2015

בנימין אחסתרובה, עו"ד
ב"כ העוררות

(ת.ש. 76152)